

Wildgroei aan initiatieven voor schuldhulp

Bijna elke gemeente draait pilots in de schuldhulpverlening. Hulpverleners drukken de deurbellen lam, app's worden gelanceerd en de schuldenaar snapt het niet meer. Het is droevig om te constateren dat veel initiatieven goed bedoeld zijn, maar weinig opleveren. Wat moet er dan wel gebeuren?

Eerst wil ik duidelijk stellen dat ook gerechtsdeurwaarders graag een goede en transparante schuldhulpverlening willen hebben. Mensen die hun schulden niet kunnen betalen zijn daarbij gebaat. Zij horen niet thuis in de database van een gerechtsdeurwaarder.

Gemene delers

Schuldenaren zijn er in veel variaties. Maar er zijn ook gemene delers. Recent onderzoek toonde aan dat zo'n 50% van de mensen met schulden laagtalig is (driemaal zoveel als in doorsnee NL). Ook licht verstandelijke beperktheid lijkt bij mensen met schulden groter te zijn dan normaal (doorsnee in NL 1 op de 12 mensen). En door het effect van "schaarste" bij life events en problematische schulden 'verliest' de schuldenaar tijdelijk IQ-punten. Veel mensen met problematische schulden zijn dus kwetsbaar!

Voor de Bühne

Regionaal en landelijk borrelt heel Nederland van de initiatieven om schuldhulp te verlenen. Gemeenten sluiten convenanten met sommige grotere schuldeisers en gaan actief aan de gang met vroegsignalering. Lijkt het. Want het zijn veelal pilots, waarbij slechts enkele mensen daadwerkelijk bereikt en uiteindelijk geholpen wordt.

Onoverzichtelijk

Landelijk worden er sites en apps gelanceerd die soms verassend goed zijn. Probleem is: welke is goed en welke niet? Ga er als schuldenaar maar aan staan. Het lijkt net een koopgoot: alles blinkt en iedereen wil je binnen hebben! Helaas weten we dat er in de schuldhulp ook opportunisten zijn. Bekend is het verhaal van een goede schuldhulpverlener in de hoofdstad, waar in de wachtkamer charlatans de goedgegelovigen weglukten met mooie beloften. Het einde laat zich raden: meer ellende.

Kwetsbaar

Al met al is de groep schuldenaren een kwetsbare groep met wie het makkelijk fout kan gaan. Duidelijkheid en kwaliteit zijn de oplossing. Daar ontbreekt het nu helaas aan. Bekend is het feit dat mensen met schulden nogal wat barrières over moeten, voordat ze hulp vragen. Als ze zover zijn, is niet duidelijk wie ze goed kan helpen. In 2018 is dat niet meer te verkopen.

Oproep aan formateurs

Met de gemeenteraadsverkiezingen net achter de rug vraag ik de formateurs op deze drie zaken te letten voor wat betreft de schuldhulpverlening:

- Vrijwilligers zijn absoluut waardevol voor de eenvoudiger zaken. De gecompliceerde zaken zijn voor de professional: maak dus een duidelijk onderscheid en bewaak de grens!
- Professionaliteit van de schuldhulpverleners: zorg voor goed opgeleide professionals die werken volgens doordachte procedures. Anno 2018 mag een ISO-certificering niet meer ontbreken;
- Wetenschappelijke kennis: die is er in overvloed, maak er gebruik van. Het project 'Schouder eronder', van onder andere Divosa en de VNG, is druk bezig dat te inventariseren. Gebruik wat onderzocht is en wat goed werkt. Vind niet opnieuw het wiel uit!

Paul Otter is gerechtsdeurwaarder en bestuurslid van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). De KBvG zorgt voor een goede beroepsuitoefening door de gerechtsdeurwaarders bij de uitvoering van hun taken, met oog voor beide partijen. Paul blogt regelmatig over actuele zaken.